

hele det ærede Medlems Betragtning fare om, at det var godt, at alle Samfundsklasser komme med, i hvilket han aabenbart søgte et Forsvar for vort Landsting; thi det er mig ikke vitterligt, at den gamle Rigsdag har fortrædiget de andre Samfundsklasser. Havde den tilfidesat nogen aandelig Interesse, saa kunde der være Noget i de Grunde, som det ærede Medlem siger om at faae alle Samfundsklasser med, men de vare forøvrigt ikke ubelukkede den Gang. Det var forøvrigt ikke det, som nærmest foranledigede mig til at begjære Ordet; thi denne Sag er simpel og klar, men han jagde blandt Andet, at Mange vare betagne af en sær Spørgselyg, og det gjaldt allermeest om mig. Det er nu en Feil ved det ærede Medlem, at naar man ikke har Troen til ham og til hans Veie, saa forveyles han det med, at man ikke har Tillid til Folket og dets Kraft, den betragter han som ensbetydende med sig selv, men der er Forskjel. Jeg skal ikke negte, at min Tro til det ærede Medlems politiske Forudsæenighed har lidt afskillige Knæk. Jeg skal saaledes minde det ærede Medlem om — jeg er jo nødt til at gjøre det — at han forudsaagde os i 1866, at der slet ingen Fare var ved det ny Landsting, det vilde kun lægge en Dæmper paa Demokratiet, saaledes at dette kom til at klare sine Lanter, saaledes at man ikke gif til alt for raske Fremskridt; om mig sagde det ærede Medlem den Gang, at jeg var en særlig Fufentast, som vilde bringe Høre ... (Lauber: Var det ved sin Valghandling?) Det ærede Medlem har sagt offentlig, at mar ved Grundlovsforandringen vilde faae en lille Dæmper paa Demokratiet, og det kunde Demokratiet have godt af. Jeg tror, at det ærede Medlems Forudsæenighed er slaat feil, og at Landstinget har viist, at det har kunnet sætte Demokratiet paa haardere Prøver, end det er ønskeligt. Det ærede Medlem har gjentagne Gange forsikret mig om, at jeg og Andre vare betagne af Spørgselyg, naar vi troede, at der kunde komme en provisorisk Finantslov. Jeg fulgte det ærede Medlem i god Tro til, at han kunde have Ret, men der fik hans Forudsæenighed atter et svært Knæk. Og dog siger det ærede Medlem, naar man fremdeles ikke har Tro til ham og hans Veie, er man betagen af Spørgselyg, har jeg saa ikke Ret til at sige, at det ikke at tro paa det ærede Medlem ikke er ensbetydende med ikke at tro paa Folket og dets Kraft. Jeg tror ikke paa det ærede Medlem, fordi han har viist sig som en meget slet Spaamand. Endelig siger det ærede Medlem stadig — det var derfor, jeg forlangte Ordet — at vi ere modløse, men vi ere netop ikke modløse, der er Ingen, der hos os har mærket Modløshed; der var Andre, som i denne Sommer vare modløse, endogaa sidste Foraar mærkede jeg Modløshed hos det ærede Medlem for Kolding, og da holdt jeg Mødet oppe. Sidste Foraar gif det ærede Medlem bort fra Afstil-

ligt, som han dog havde ment burde staa paa dette Things Finantslov; ogsaa paa den Veie fulgte jeg det ærede Medlem, men jeg holdt Mødet ganske godt oppe, og jeg har paa ingen Maade opgivet Kampen for Demokratiet. Den antager jeg, at ikke et eneste Medlem af os opgiver, og jeg tror heller ikke, at vi skulde opgive den. Jeg søler mig forvisset om, at Fremskridtets Sag er uafhængig af Medvirken baade fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) og fra mig. Fremskridtets Sag vil gaa ustandselig sin Gang. Her er kun Spørgsmaal om at skaffe de bedste Raar tilveie, under hvilke Fremskridtets Sag kan kæmpe, og da paaftaar jeg, at det er nok saa heldigt for Demokratiet og Fremskridtets Sag at kæmpe under lovlige som under halvt ulovlige Tilstande. Deri ligger Forskjellen mellem det ærede Medlem og os andre, at han mener stadig, at det er bedst at kæmpe under ulovlige Tilstande. Han profeterer nu nok, at der ikke kan komme en provisorisk Valglov o. s. v., men kunne vi have nogen Tro til det ærede Medlems Profetier? Det er imidlertid mit Haab, og dermed vil jeg slutte, at man ikke skal faae Modløshed at se fra vor Side. Vi have ikke opgivet Kampen for Noget, der er godt og frifindet, ja ikke en Gang Kampen imod det nuværende Ministerium fra Sagerne; vi tro kun, at den nu kan føres under langt bedre og sikkrere Forhold. Hvad den Tale skal betyde, at denne Finantslov af 8de November var en Seir for Ministeriet, forstaar jeg ikke, da jo Alle maa vide, at den 8de November er fremkommen uden det nuværende Ministeriums Medvirking. Altsaa det ærede Medlem skal ingen Modløshed spore her fra min Side og heller ikke, naar vi maaste om saa Dage mødes hift og her; han skal mærke fuldt Mod hos mig. Jeg har den fulde Tro til Folket og Fremskridtets Sag, men jeg siger, at det er ikke ensbetydende med Tro til det ærede Medlem og hans Forudsæenighed.

Berg: Se, hvilket Overmaal af Lapperhed, efter at Slaget er tabt! Jeg skal ikke besvare disse Udbrud af Seirsstolthed eller Kamplyst i den Kampagne, der her er ført med det nuværende Ministerium i de sidste 6 Maanedes. Jeg skal overlade til dem, der høre og læse mine Udtalelser, at drage den fornødne Sammenligning. Forøvrigt skal jeg sige det ærede Medlem, at jeg ikke skal komme ind paa hans Forklaring om vore Forsatningsforhold fra 1866, men henholde mig til, hvad jeg derom har udtalt (Søjmark: Det er heller ikke værd.) Det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgfreds er saa ivrig i Moderationen, han skal ikke tale om 1866, thi da var han ikke sødt som Politiker. Men naar det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (H. Nielsen) taler om mine Betragtninger af Landstinget i 1866, da vil jeg henvise ham til min Motivering af min Afstemning den Gang, og